

Nr 419.

Av herrar **Berg** i Staby och **Bengtsson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 357, angående inrättande av en dräneringsfond m. m.

Enligt Kungl. Maj:ts nådiga proposition den 23 april 1918, nr 357, skulle för påskyndande av produktionsökning å livsförnödenheter en lånefond inrättas benämnd dräneringsfond. Från denna fond skulle räntefria lån kunna meddelas åt dem, som under år 1918 och 1919 ville begagna sig av dessa medel mot vissa uppställda villkor. Av propositionen framgår, att för erhållande av dessa lån vissa fackmän måste anlitas dels för uppgörande av täckdikningsplanerna och dels för kontrollering av själva dräneringsarbetena. Bland dessa fackmän hava i första rummet statens lantbruksingenjörer ifrågasatts. Givetvis torde ock dessa tjänstemän komma att för ifrågavarande ändamål tagas i anspråk i avsevärd omfattning. Och mot sådant tillvägagångssätt torde intet vara att erinra, då frågan här gäller att med statsmedel understödja ett så ansvarsfullt och viktigt arbete som jordens dränering.

Det torde emellertid vara allmänt bekant, att lantbruksingenjörernas tjänsteförrättningar äro så omfattande och tidskrävande, att dessa tjänstemän numera alla måst för att i någorlunda önskvärd tid kunna betjäna den allmänhet, som är i behov av deras tjänster, hos sig anställa tekniska biträden eller assistenter. I den mån allmänheten kommer att anlita lantbruksingenjörerna, ökas ock behovet av assistenter hos dessa senare. Om nu såsom sannolikt är den ifrågasatta dräneringsfondens tillkomst föranleder, att lantbruksingenjörerna dragas till dräneringsgöromålen i större utsträckning, än som varit fallet före dräneringsfondens inrättande, blir säkerligen följderna härav den, att övriga lantbruksingenjörersarbeten måste tillsvidare skjutas åt sidan, och den allmänhet, som väntat att få utföra sina andra torrlänggningsarbeten, som

ej stå i direkt samband med den omnämnda dräneringslånerörelsen, måste då uppskjuta dessa sina torrlägnings- och odlingsarbeten. I och med det dräneringsfonden inrättas i huvudsaklig överensstämmelse med de i propositionen angivna grunder, synes det därför nödvändigt, att sådana anordningar vidtagas, att nödig biträdeskraft ställes till lantbruksingenjörernas förfogande för att dessa tjänstemän må bliva i tillfälle att ombesörja så väl dräneringsförrättningarna i fråga som ock övriga tjänsteälligganden.

Lantbruksstyrelsen har uti en till Kungl. Maj:t överlämnad framställning den 25 februari 1918 i underdånighet anhållit, att Kungl. Maj:t måtte till innevarande års riksdag avlåta proposition om beviljande av medel till visst belopp för anställande under åren 1918 och 1919 av assistenter åt statens lantbruksingenjörer enligt grunder, som närmare angivits uti styrelsens ifrågavarande framställning. I anledning härav har Kungl. Maj:t den 26 april 1918 förklarat, att förenämnda framställning icke för närvarande kunde i vidare mån bifallas, än att lantbruksstyrelsen bemyndigats att för år 1918 antaga extra lantbruksstipendiater med en sammanlagd anställningstid av ytterligare 100 månader utöver redan förut beviljade 200 månader. Extra lantbruksstipendiaterna åtnjuta emellertid av allmänna medel endast rese- och dagtraktamente enligt samma grunder, som gälla för lantbruksstipendiaterna, d. v. s. enligt femte klassen i gällande resereglemente. Lön eller arvode till dem måste därför bestridas av lantbruksingenjörerna. Det torde utan vidare vara självklart, att den sålunda av statsmakterna lämnade hjälpen till anställande av erforderliga biträden är otillfredsställande, vilket ock av lantbruksstyrelsen i dess ovan åberopade underdåniga skrivelse närmare utvecklats.

Enligt den nådiga propositionen skulle tekniska biträden ställas till förfogande åt de förrättningsmän, som skulle uppgöra planerna till och leda dräneringarna. Dessa tekniska biträden skulle äga att uppbära såväl traktamente som reseersättning efter resereglementets femte klass, varigenom dagtraktamentet bleve 9 kronor. Sådana förmånliga villkor torde emellertid lantbruksingenjörerna ej kunna erbjuda sina assistenter, vadan följdén sannolikt blir, att de flesta nuvarande assistenter komma att lämna denna sin tjänst hos lantbruksingenjörerna och i stället övergå såsom biträden vid de nu åsyftade dräneringsförrättningarna. Samtliga lantbruksingenjörer, vare sig de komma att anlitas för den nu omnämnda dräneringen eller ej, bliva därigenom berövade möjlighet att med tillbörlig skyndsamhet handlägga de vanliga vattenavlednings- och avdikningsförrättningarna.

För att till skada för allmänheten så icke må ske, synes staten böra träda emellan och lämna visst bidrag till täckande av det arvode, som kan varda erforderligt för assistenters anställande hos lantbruksingenjörerna i deras vanliga förrättningar. Lantbruksstyrelsen hade i sin ovan omnämnda nådiga skrivelse föreslagit ett bidrag av 200 kronor för månad räknat åt varje i tjänst anställd assistent samt dessutom rese- och traktamentsersättning enligt femte klassen i gällande resereglemente. Detta bidrag synes ock rimligt under nu rådande dyrtid. Antalet assistenter torde i år böra beräknas till högst 23, d. v. s. till samma antal, vartill lantbruksingenjörsklasserna uppgå, och anställningstiden torde i år böra bestämmas att räckta från juli månads början till årets slut. Förutom rese- och traktamentsersättningarna skulle av allmänna medel behöva tagas i anspråk för ändamålet i fråga ett belopp av $23 \times 6 \times 200 = 27,600$ kronor. De belopp, som för assistenternas anställande hos lantbruksingenjörerna skulle erfordras utöver de statsbidrag, som komme att medgivas, böra såsom hittills skett av lantbruksingenjörerna själva bestridas.

Då såsom ovan framhållits ifrågavarande bidrag måste anses vara betingade av de kristidsåtgärder, som föranlett förslaget till inrättandet av dräneringsfonden, synas de medel, som härtill erfordras, böra utgå ur det anslag, som enligt propositionen angivits för bestridande av kostnader för dagtraktamenten och resekostnadsersättningar till hos vissa förrättningsmän anställda tekniska biträden. Det i propositionen föreslagna förslagsanslaget av 200,000 kronor å tilläggsstaten för år 1918 torde för ändamålet icke behöva ökas, då detta synes i betraktande av rådande förhållanden i övrigt vara så tilltaget, att det för innevarande år kan anses tillräckligt, även om förenämnda belopp 27,600 kronor komme att däri inbegripas.

De sålunda omnämnda 27,600 kronor synas böra ställas till Kungl. Maj:ts förfogande för att i mån av behov användas till det nu ifrågasatta ändamålet. Sedan sålunda erfarenhet inhämtats innevarande år angående här föreslagna åtgärder, torde för nästkommande år de anordningar böra vidtagas, som i sådant avseende kunna anses lämpliga.

På grund av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen med ändring av Kungl. Maj:ts nådiga proposition, nr 357, angående inrättande av en dräneringsfond m. m. måtte besluta att i överensstämmelse med här ovan anförda grunder ställa till Kungl. Maj:ts förfogande under år 1918 för att i mån av

behov användas såsom bidrag till assistenter åt lantbruksingenjörer högst 27,600 kronor av det till 200,000 kronor uppgående belopp, som i propositionen äskats för bestridande av bland annat kostnader för dagtraktamenten och reseersättningar till hos vissa förrättningsmän anställda tekniska biträden.

Stockholm den 7 maj 1918.

O. Alfr. Berg.

Sv. Bengtsson
i Norup.
